

DZIENNIK WILEŃSKI

Adres Redakcji i Administracji: Dominikańska Nr. 4.

Redakcja otwarta od godz. 2—4 po poł.

Administracja otwarta codziennie od g. 10 do 6 wiecz., w niedziele od 1—2.

WARUNKI PRENUMERATY: Rocznie — 36 mk., półrocznie — 18 mk., kwartalnie — 7 mk. 50 fen., miesięcznie — 2 mk. 50 fen. łącznie z przesyłką pocztową i odnośnikiem do domu.

Zmiana adresu — 20 fen.

CENY OGŁOSZEŃ: Na 4-ej str. za wiersz petytowy — 40 fen.

nekrologi wiersz — 80 fen. Ogłoszenia przyjmuje Administracja „Dziennika Wileńskiego” do g. 4 po poł. Po godz. 4 nekrologi i inne niecierpiące zwłok zawiadomienia przyjmuje drukarnia ks. A. Rutkowskiego, Królewska (Botaniczna) № 7

Numer pojedynczy 7 kop. = 14 fen.

Gazeta wychodzi codziennie — z wyjątkiem dni poświęconych.

Ś. P. RYSZARD WESTPHAL

Sędzia śledczy,

w powrocie z Rosji do kraju, zakończył nagle życie w Warszawie dnia 14 września r. b., przeżywszy lat 46

O tej bolesnej stracie zawiadomiam kolegów i znajomych zmarłego pozostałą Rodziną.

TELEGRAMY.

KOMUNIKAT URZĘDOWY NIEMIECKI.

Kwatera główna 28 bm.

FRONT ZACHODNI.

Anglicy nacierają w kierunku Cambrai i na południe od niego, Francuzi w Szampanji, a Amerykanie na wschód od Argonnów prowadzą w dalszym ciągu swoje ataki.

Częściowe ataki i szturm między Ypera i Scarpa, oraz między Ailette i Aisne towarzyszą wielkim operacjom przeciwnika.

Grupy wojsk następcy tronu ks. Rupprechta i gen. Böhna.

Nieprzyjaciel, który między Ypera i Scarpa zaatakował w wielu miejscach nasze linie, został odparty. Po obu stronach i między drogami, wodzącymi od Arras i Peronne w kierunku Cambrai po zaciętej walce ogniowej ruszyli do ataku angielskie i kanadyjskie dywizje. Po obu stronach Marquion, między Moenvres i Graicourt, oraz między Ripécourt i Villers — Guislaine zламаł się pierwszy atak nieprzyjaciela przed naszymi liniami.

Koło Inchy wdarł się nieprzyjaciel w kierunku Bourlon, a koło Havincourt w kierunku Flesquiers. W ciągu walki udało mu się rozszerzyć to miejsce włamania i odeprzeć nas na północ od szosy Arras — Cambrai do linii Oisy le Verger — Haynecourt. Na południe od szosy wieczorem po zmiennych walkach i udanych kontratakach utrzymać została linia Bourlonas Ripécourt. Przed naszymi pozycjami między Ripécourt i Villers — Guislaine wszystkie ataki nieprzyjaciela zostały odparte.

Między Epehy i Bellicourt odparliśmy silne ataki angielskich i amerykańskich dywizji. Po zakończeniu walk nieprzyjaciel został wszędzie odrzucony do pozycji wyjściowych, a pod Lempire poza tę miejscowość.

Grupy wojsk następcy tronu i Gallwitz.

Pomiędzy Ailette a Aisną odparto częściowe ataki przeciwnika na wschód od Vauxaillon i na zachód od Jony.

W Szampanji Francuzi a na wschód od Argonnów Amerykanie dokonywali w dalszym ciągu ataków przy użyciu świeżych dywizji. W swych kilkakrotnie powtarzanych atakach pomiędzy Suippe a Aisną Francuzi mogli uzyskać tylko niewiele terenu. Wczoraj walczyliśmy na linii Auberville — na południe od Somme-Py — Gratsenil — Bonconville — las Cernay.

Ataki Amerykanów na wschód od Argonnów zostały zatrzymane na południe od linii Apremont — Clerges. Wskutek groźącego otoczenia Montfaucon zostało odcieczone. Ataki dokonywane z Montfaucon i na wschód stamtąd zламаły się przed naszymi nowymi liniami. Francuzi i Amerykanie ponieśli i wczoraj znowu ciężkie straty.

Zestrzeliliśmy wczoraj 33 latawce. Lejtnant Rumey zwyciężył w powietrzu po raz 45-ty, lejtnant Lörzer po raz 44-ty, lejtnant Baumer po raz 35-ty.

Pierwszy generał-kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat wieczorny.

BERLIN (28 bm. Urzędownie). — Na zachód od Cambrai, w Szampanji i na zachód od Mozy odparte zostały silne ataki nieprzyjaciela.

We Flandrii między Dixmude i Lys toczą się ataki angielsko-belgijskie.

KOM. URZĘD. AUSTRO-WĘGIERSKI.

Wiedeń, 28 września.

Na froncie włoskim żadnych godnych uwagi walk nie było.

Na froncie albańskim wojska nasze ku zachodowi od jeziora Ochrida, w odcinku przejętym od Bułgarów odparły ataki nieprzyjacielskie.

Szef sztabu generalnego

KOMUNIKAT URZĘD. BULGARSKI.

SOFJA (25 b. m.).

FRONT MACEDOŃSKI.

Na zachód od Wardaru nasze jednostki bojowe znajdują się w marszu

na północ ku nowym pozycjom. Nieprzyjaciel wzmocnił swój nacisk w kierunku Istipa.

Na pozostałym froncie walki lokalne bez znaczenia szczególnego.

SOFJA 26 bm.

FRONT MACEDOŃSKI.

Na zachód od Wardaru nasze jednostki bojowe dokonywały w dalszym ciągu planowych ruchów na północ. Na wschód od Weles odparto gwałtowny atak nieprzyjacielski. Po artyleryjskim przygotowaniu bataliony angielskie posunęły się ku naszym pozycjom na Wysoka Tuka na północ od jeziora Dojran. Zostały one zmieszane przez nasz ogień.

BERLIN (27 b. m. Tel. pr.) —

W sprawie sytuacji w Bułgarii Reuter komunikuje, że koalicja odrzuciła zawieszenie broni, ale oświadczyła gotowość do rokowań.

Następnie koalicja podaje cały szereg sprzecznych wiadomości, które traktować należy bardzo ostrożnie, o delegacji bułgarskiej. Podczas gdy podobno już w środę ona odjechała, dziś rano zakomunikowano do Berlina, że znajduje się ona jeszcze w Sofii.

BERLIN (28 bm. WTB) — Komisja główna Reichstagu zebrała się dziś o 10-ej rano na zebranie ponownie z kanclerzem Rzeszy i sekretarzem stanu v. Hintzem. Obrady trwały bardzo długo. Według „Voss. Ztg.” w Reichstagu istniejąca wrażliwość, że sytuacja wewnętrzna w związku z wypadkami z granicznymi dąży do szybkiego rozwiązania. Idzie pryncypem w pierwszym rzędzie o pozostanie lub ustąpienie kanclerza, a po drugie o szybkie rozwiązanie Reichstagu.

WIEDEŃ (27 b. m. Tel. pryw.) — „Fremdenblatt” pisze: Wiadomości, nadchodzące ostatnio z macedońskiej widowni wojennej nie pozostawiają żadnej wątpliwości, że armia bułgarska poniosła klęskę. W każdym razie cofnięcie frontu bułgarskiego stawia nasze dowództwo wojskowe wobec nowych decyzji. Nasze dowództwo wojskowe z największą uwagą śledziło wypadki w Macedonii i przedsięwzięło już wszelkie kroki. Jesteśmy przygotowani na wszelkiego rodzaju konsekwencje wojenne, które się okażą niezbędnymi.

BERLIN (27 b. m. Tel. pr.) — Polskie ministerjum handlu, jak dowiaduje się „Voss. Ztg.”, zajęte jest opracowaniem projektu niemiecko-polskiego traktatu handlowego. Podobno ten traktat handlowy ma wejść w życie już w przyszłym roku. Dalej

rozpoczęto prace przygotowawcze w celu zawarcia traktatów handlowych z Litwą Wielkoruską i Ukrainą.

BERLIN (27 bm. Tel. pryw.) — W Palestynie wojska tureckie na zachód od Jordanu cofają się w dalszym ciągu. Armia turecka na wschód od Jordanu trzyma się jeszcze dotychczas wobec sił przeważających, jednakże ruch powstańcy Arabów, rozszerzający się na terytorjum Tauran, jest znaczny.

W walkach przy odroczle odznaczył się szczególnie niemiecki pułk piechoty № 146 oraz inne wojska niemieckie pod dowództwem pułkownika Ottensa i majora Muthera. Pomysłanie przebiły się one, będąc otoczone, i cofnęły się w porządku z jednej pozycji na drugą.

MADRYD (26 bm. Tel. pryw.) — Minister marynarki, admirał Miranda, jak donosi agencja Havasa, ustąpił. Maura zwołał nadzwyczajną radę wojenną.

HELSINGFORS (27 Tel. pryw.) — Podobno b. rosyjski minister wojny, Suchomlinow przepłynął przez rzekę na granicy fińskiej - rosyjskiej i poddał się fińskiemu posterunkowi granicznemu. Rząd fiński prawdopodobnie schronienia mu nie udzieli, nie przeszkodzi jednak jego dalszej podróży.

KIJÓW (26 b. m. Tel. pryw.) — Według doniesień dzienników w ukraińskim ministerjum ma nastąpić rozważanie projektu prawa o wprowadzeniu powszechnej powinności wojskowej.

Zebrań przedstawicieli wojska dońskiego opracowało prawa zasadniczo. Według nich ziemia Dońska jest samodzielnym państwem opartym na zwierzchniczej władzy ludu. Najwyższa władza państwowa spoczywa w ręku zebrania wojska, naczelną władzę wykonawczą posiada stamach. Generał Krasnow został przez zebranie wojska znowu obrany na ataman.

WIEDEŃ (27 bm. Tel. pryw.) — Cesarski Karol zakomunikował — według „Poln. Nachr.” — podczas audjencji prezesowi Koła Polskiego, Tertilowi, że polecił on zawiesić droczenie przeciw legionistom polskim w Marmaroszu Sziget, ze względu na losy dowody wielkiej wierności i męstwa Polaków, oraz ich ofiarność na polu walki i na tyłach.

BUKARESZT (27 bm. Tel. pr.) — Marghiloman z powodu małżeństwa następcy tronu zakwestjonował byt gabinetu. Wyłożył on królowi pogląd rządu, że w interesie kraju ks. Karol winien zrzec się następstwa tronu, w przeciwnym razie gabinet ustąpi. Król zażądał czasu do namysłu.

HAAGA (28 b. m. Tel. pryw.) — Kongres w Ufie, w którym brali udział Czecho-Słowacy — według wiadomości w Władystoku — proklamował niepodległość Syberji. Ma być mianowany komitet wykonawczy z 5 osób, który będzie odpowiedzialny wobec konstytuandy. Program kongresu głosi walkę przeciw Niemcom i odebranie utraconych obszarów rosyjskich.

Z komisji głównej Reichstagu.

Po mowie posła Westarpa zabrał głos komisarz Rzeszy do spraw terenów okupowanych na wschodzie **W. Falkenhausem**, mówiąc o rozwoju rad krajowych i niektórych innych kwestjach.

Pos. **Ledebour** (niezależ. socj.) żądał zwołania Reichstagu.

Pos. **Seyda** (Koło Polskie) przemawiał przeciwko przyłączeniu ziem polskich do Litwy i oświadczył, że w uregulowaniu kwestji polskiej zainteresowana jest cała Europa.

Poseidzenie piątkowe zamiast o 10 rozpoczęło się dopiero o 11 i pół. Przed tem odbyło się poufne zebranie w obecności kanclerza dotyczące poufnych kwestji politycznych i wojskowych. Wyjaśnienia udzielali posłom v. Hintze i przedstawiciele dowództwa naczelnego.

Przed przystąpieniem do porządku dziennego zabrał głos sekretarz stanu, **v. Hintze** i oświadczył co następuje:

Z doniesień wojennych dni ostatnich wiadomo wam, Panowie, że Bułgarzy pomiędzy Wardarem a Czerną wpadli w smutną sytuację. Przy dalszym przebiegu wypadków w taką samą sytuację wciągnięte zostały walczące obok armje bułgarskie. Komunikaty z frontu, rząd bułgarski z prezesem ministrów, Malinowem, wytłumaczył sobie w sposób zbyt niepomyślny. Wczoraj przedpołudniem ukazała się w prasie w Sofji wiadomość, że Bułgarja proponuje naczelnym dowódcom wojsk koalicyjnych w Salonikach natychmiastowe zawieszenie kroków nieprzyjacielskich i rozpoczęcie pertraktacji pokojowych. Delegacja bułgarska, składająca się z ministra skarbu, Lipaczewa, gen. majora Łukowa i ambasadora Radewa, miała jakoby już we środę wieczorem odjechać do Salonik.

Z posiadanych dotychczas niepewnych wiadomości; nie można jeszcze na pewno wywnioskować, czy rząd bułgarski rzeczywiście działał na zgodę bułgarskiego dowództwa naczelnego, bułgarskiego parlamentu i króla, jak to on zdaje się utrzymuje, czy też postępował on mniej lub więcej na własną rękę. Sobranje miało być zwołane dopiero na 30 listopada. Są oznaki tego, że dalszy przebieg sprawy może zachwiać stanowisko Malinowa.

W całym kraju stałe się widocznym silny prąd przeciwko krokowi Malinowa. Poważne stronnictwo parlamentu i wpływe koła ludności nie chcą słyszeć o separatystycznym zawieszeniu broni i prośbie o pokój.

Jako symptom jest zaamięnem, że bułgarska delegacja wojskowa, która według powyższej notatki prasowej, miała odjechać już we środę wieczorem, wczoraj, we czwartek w południe, jeszcze Sofji nie opuściła. Zdaje się że nie nastąpi przeciwdziałanie ze strony żywiołów wiernych przysięzcy.

Na pierwsze niepokojące wiadomości z frontu macedońskiego, niemieckie dowództwo naczelne wysłało natychmiast do Bułgarji na pomoc sprzymierzeńcom znaczne siły z półśródmiecia będących w rozporządzeniu rezerw. Te posiłki po części już przybyły, po części zaś przybędą na miejscu w tych dniach.

Również i austriacko-węgierskie dowództwo wysłało znaczne siły. Według zdania fachowców wojskowych, wojska niemieckie i austriacko-węgierskie będą zupełnie dostateczne do przywrócenia sytuacji.

Mimo pewnych okoliczności budzących nadzieję sytuacji należy określić jednak jeszcze bez wątpienia jako poważną. Już po dniach kilku sytuacja się wysiętli.

Anty my ani Bułgarowie nie mamy powodów do usnania sprawy bułgarskiej już teraz za straconą. Kie-

rownicy polityki nie omieszkają naturalnie zakomunikować komisji głównej Reichstagu o dalszym przebiegu sprawy.

Przydujący pos. **Ebert** (socj.) oświadczył, że sprawozdanie tylko co usłyszane jest b. poważnej natury i że jest rzecz, zrozumiałą że, opinja publiczna zwróciła się do wypadków w Bułgarji. Uważając jednak sytuację za niewyjaśloną, przewodniczący prosił o odłożenie debatów w tej sprawie.

Reichstag zgodził się na to jednogłośnie.

Następnie przedstawiciel ministerjum wojny złożył długie poufne wyjaśnienie w sprawie walki z tankami, budowy tanków oraz w sprawie zapatrywania armji.

Zadania inteligencji.

W obecnych przełomowych czasach, gdy idzie wielka gra o byt i niebyt, gdy każdy naród, każdy stan, każda poszczególina jednostka zdobyć się musi na maksimum energii, by utrzymać się na powierzchni, niezmiernie ważna rola przypada inteligencji naszej w walce ze zgnębieniami hasłami przewrotowemi.

Dużo mówi się i pisze od pewnego czasu o wpływach tak zwanych bolszewickich, być może przesadza się nawet ich znaczenie, na ogół powiedziec można, że bolszewizm który doprowadził do absurdu teorie socjalistyczne i pokazał nam poglądowo wymarzony raj socjalistyczny, okazał się największym wrogiem tych teorii. Dzień w którym zwyciężył bolszewizm zapiszą dzieje jako dzień największej, stanowczej klątki socjalizmu. W kółku najbliższych znajomych każdy z nas naliczyć mógłby mnóstwo przykładów ludzi, którzy przed niedawnym jeszcze czasem słyszeli ze swych radykalnych poglądów, a którzy zakosztowali rozkoszy bolszewickich, przejrżeli.

Mimo to błędem byłoby zamykać oczy na fakt nie wątpliwy, że bolszewizm, jak każda niemal z chorób moralnych, niewątpliwie działać musi zarażająco na niektóre najmniej zrównoważone żywioły, i że z powodu naszej na wschód wysuniętej pozycji oraz nie których jeszcze specjalnych warunków, naród nasz ze wszystkich innych społeczeństw Europy najbardziej jest na tę zarazę narażony.

W naszym położeniu walka z tem niebezpieczeństwem możliwa jest tylko wewnętrzna i jedynie orężem ducha. Dlatego właśnie podkreślamy znacznie jakże przypada w tym wypadku naszej inteligencji, która zespolic się musi w ogólnym wysiłku do akcji stanowczej, w dobrze zrozumianej obronie bytu własnego jako też bytu całego narodu z jego kulturą.

Akcja taka powinna mieć charakter podwójny: z jednej strony koniecznym jest wyjaśnienie prawdy, przeciwdziałanie zgnębnym agitatorskim podszeptom—to jednak stanowczo nie wystarczy, jest to praca raczej negatywna, i jako taka mało kogo przekonana i nawróci.

Podobnie jak w nowoczesnej medycynie ważniejsze jest zapobieganie chorobom niż jej leczenie, tak w życiu duchowym narodu utrzymanie zdrowia moralnego, wzmocnienie sił odpornych, ważniejsze jest niż tępienie tych chwastów, których nasiona wiatr wschodni przypadkiem rzuci na naszą niwę. Jeżeli nieznajdą dla siebie odpowiedniego gruntu — zwiędną i uschną.

Nim wypadnie więc tępic zgnębny posiew, przyjrzyjmy się, jakie warunki najbardziej jego wzejściu sprzyjają. Jako ponczający i odstraszający przykład powinna nam posłużyć sama Rosja. Nie jeden dziś zapytuje, jak się stać mogło iż ten kolos, zagrażający tak niedawno światu, rozłożył się tak prędko i tak straszliwie, rozsypał w proch i błoto.

Odpowiedź na to znajdzie każdy znawca życia wewnętrznego Rosji: zgnęba jej był brak wszelkich podstaw: religijnych, moralnych, kulturalnych, państwowo społecznych. Wszystko tu

było zewnętrzne, blichtr tylko. Kto okiem podróźnego, przelotnie widział Rosję, jej tysiące cerkiew lśniących pozłotą swych kopuł, przechodniów niemal mechanicznie odbijający pokłony mógł naród ten uważać za bardzo religijny. W rzeczywistości było wręcz przeciwnie.

Piszący te słowa pamięta, jak w Petersburgu, na pewnym arcykonserwatywnym zebraniu, jeden z wyższych duchownych prawosławnych utyskiwał, że często jedna, bezsensowna i nieortograficzna broszurka, ręką agitatora podrzucana, wystarcza, by całą wieś lub gminę zachwiać w wierze. Podobne twierdzenie wydało mi się naówczas przesadą tak właściwą Rosjanom, lubującym się w samopokazywaniu, samobiczowaniu i samooplwaniu. Niestety rzeczywistość wykazała, że pasterz ów znał swe owieczki, znał dokładnie stan cerkwi, wiedział na czem się ona opiera, przewidywał, że gdy dnia pięknego zabraknie policjanta, stojącego na straży jej świętości, tłum wtargnie do jej wnętrza, brudnymi rękami poszarpie i spowiewa to, co cacił wczoraj, bo brak mu kultury wewnętrznej, przekonani głębokich bo masa tego narodu stała i stoi na umysłowym poziomie ludów pierwotnych, pogan, którzy kłaniają się swym bałwanom, dopóki się ich boją.

Podobnie jak religja, całe życie rosyjskie było zewnętrzne, oparte na przysusie i bojaźni, na ślepym bezdusznym przysusie. Była to twarda i lśniaca skorupa, która blaskiem swym i hartem imponować mogła tym, którzy patrzyli na rzeczy powierzchownie—skoro jednak poletny młot dziejowy rozłupał powierzchnię, pod nią okazała się zięjąca, straszliwa pustka...

Przyglądając się wypadkom doby obecnej, albo nie musimy niestety stwierdzić, że to, cośmy powiedzieli o Rosji, dałoby się do wielu innych zastosować państw i narodów, tylko, że tam owa zewnętrzna powłoka bardziej może jest hartowna, bardziej wypolerowana, pokostem pseudokultury pociągająca...

O sobie nie możemy na szczęście tego powiedzieć. U nas jest wręcz na odwrót. Zewnętrznym blaskiem niko nie złudziły. Przeciwnie, długie lata niewoli, wichry i burze, co szalały nad naszym krajem, pokryły jego żyźne niegdys pól warstwą jałowych piasków, na których tu i owdzie krzewiła się zatrute ziela. Słęgniemy jednak głębiej do duszy narodu, a znajdziemy grunt zdrowy, znajdziemy tam fundament, na których śmiało można gruntować gmach społeczny, znajdziemy tradycje, wiarę prostą i silną, niezachwianą, a pod wpływem tej tysiącletniej wiary, kulturalnej i moralnej pracy Kościoła, charakter ludu łagodny. Nie jest to samochwalstwem, dowiodły tego niejednokrotnie dzieje. Weźmiemy wielkie bunty chłopackie, które w 15-tym, 16-tym, 17-tym i 18-tym wieku, idąc od zachodu na wschód, aż poza Ural, przerażeniem i zgrozą napełniły świat, które czasu wojen kozackich krwawo zalały Ukrainę, oraz prawosławna część Białorusi — omiely one tylko Polskę i katolicką część Litwy. Drobną ruchawką Kostki Napierskiego przeciwnie służyć raczej może dowodem jak mało podatnym był u nas grunt dla podobnej agitacji. Lepszym i bliższym przykładem było spokojne zachowanie się wsi naszej, wsi specjalnie katolickiej, czasu rewolucji 1905/6 roku. Widocznie to było zwłaszcza w dzielnicach kresowych, na pograniczu terenów prawosławnych.

Wszystko to są bardzo poważne aktywa w naszym budźcie narodowym, które jednak bynajmniej nie upoważniają nas do bezczynności i lekkomyślnego optymizmu. Nie należy zapominać, że najlepsze zasady padają nieraz ofiarą chwilowych masowych obłądów. Przeto tym, którzy odpowiedzialni są za duszę narodu, trza dziś stać czujnie na straży, a wzmocniać jego zdrowe siły odporne, jego wiarę głęboką a szczerą, cacić z nim jego świętości, szanować jego tradycje, nieść w masy promień sło-

teczny prawdy, oświaty i kultury, nie ludać blichtrzem zwodzących hasła.

Tu jedno wypadnie zrobić zastrzeżenie: w społeczeństwie naszym, śród inteligencji zwłaszcza bardzo rozpowszechniony jest zwyczaj schlebający niezmiernie naszym instynktom próżniaczym: spychania wszelkiej pracy społecznej na czyjeś plecy. W sprawach ekonomicznych czy politycznych przywykliśmy mówić: cóż my tu poradzimy, to rzecz rządu. W zagadnieniach duchowego życia narodu wołamy: to sprawa Kościoła i księży, oni są siróżami moralności, niech pilnują!

Duchowieństwo nasze, jak widziemy, spełniło swą misję dziejową, zachowawczy w całości po przez tyle burz i rozbićcia nasze świętości — zapewne też i obecnie i w przyszłości zadanie swe spełniać będzie... nawet bez naszej zachęty. Nie zwalnia to jednak bynajmniej nas od obowiązku pracy kulturalnej. Tylko że niestety nie jeden z nas, zaliczających się do tak zw. inteligencji będzie musiał tę pracę zaczynać... od siebie. By nieść światło wiary, nauki moralności tłumom, trzeba mieć czyste ręce, czyste serce i światły umysł. Nie oznacza to zresztą ukrytego zarzutu pod adresem naszej inteligencji; jak w każdym społeczeństwie są tu jednostki nieme, większość jednak, ogół, potrafił śród zawrotnej burzy tych lat zachować swą równowagę duchową i moralną.

Atoli przeciętnej równowagi za mało jest na obecne czasy — wymagają one bohaterstwa. Potrzeba nagła, gwałtowna potrzeba zwywa do skupienia się całego narodu, w pierwszym zaś rzędzie jego warstw produkujących w celu całkiem konkretnej, zorganizowanej pracy nad odrodzeniem wewnętrznym. Należy całe życie wewnętrzne i zewnętrzne narodu ująć w karby silne, oprzeć na niezachwianych fundamentach, jeżeli nie chcemy stać się igraszką rozszalałego huraganu.

Nie zamykajmy oczu na niebezpieczeństwa, nie uprawiajmy polityki strusiej, raczej okazmy, żeśmy dorosli wielkim wymogom wielkiej doby dziejowej.

J. O.

Włochy.

Przeciw polityce rządu włoskiego.

We Włoszech dojrzeła powoli nowe przesilenie gabinetowe. Mimo bardzo ostrej cenzury, która nie przepuszcza żadnych nieurzędowych wiadomości poza granice kraju, przedstawiają się jednak głosy, świadczące o rosnącym niezadowoleniu zarówno z polityki zagranicznej rządu, jak z jego poszczególnych działań wewnątrz kraju. W ostatnich dniach dzienniki szwajcarskie znowu podają kilka takich głosów.

W dzienniku «Popolo d'Italia» z powodu zagranicznej polityki rządu pisze deputowany Mussolini: «W Anglii żaden minister niema tak nadludzkiej kompetencji, jak Sonnino. Wszystkich można usunąć, wszystkich można zmienić. Naród tam rządzi. We Włoszech naród jest poddanym. Ale my nie poddamy się niewoli.

«Czy to spodoba się zwolennikom Sonnino, czy nie, będziemy dalej prowadzić naszą walkę, bez względu na to, jaki to będzie miał wpływ na stanowisko gabinetu. Jeżeli przyjdzie do przesilenia, to przeciw Włochy postawiają na swoim stanowisku. Naród chce i może się sam rządzić. Jeżeli Sonnino to, co pominął, naprawi, i jeżeli polityka jego będzie stawiać sobie te cele, które mu naród jednomyślnie nakreśla, będziemy znowu zwolennikami Sonnino, jak byliśmy ongi. Ale jeżeli znowu będzie wpływał na konsultę przemotany Machiavelli, to będziemy obstawać przy swoim stanowisku, gdyż jesteśmy przekonani, że Włochy na drodze, nakreślonej przez Sonnino, narażają się na niebezpieczeństwo, ale nie zdążają do celu».

KRONIKA.

KALENDARZE.

Dziś: Michała Arch.
Jutro: Hieronima.
Pojutrze: Październik. Remigjusza.
Wschód słońca—o g. 7 m. 00
Zachód słońca—o g. 4 m. 28

WILNA.

— **Zebrańie „Zjednoczenia“.** Dziś o godz. 4 po poł. w lokalu Klubu Bankowego (Jagiellońska № 10) odbędzie się zebrańie ogólne członków Stow. Spół. «Zjednoczenie». Porządek dzienny: podniesienie płacy pracownikom.

— **Powrót do Królestwa.** Wydział reemigracyjny przy Polskiem T-wie Pomocy Of. Wojny podaje do wiadomości, że osoby, pochodzące z Królestwa Polskiego i chcące powrócić pociągami dla uchodźców, mogą się zapisywać w biurze wydziału (ul. Wileńska 23, wejście przez magazyn obok apteki miejskiej) począwszy od poniedziałku, 30 września, do czwartku włącznie od godz. 11 rano do 1 po południu.

— **Zabawa na rzecz biednych** dzieci zostających pod opieką Polsk.

Komitetu Pań odbędzie się nieodwołalnie dziś w cukierni Sztralla róg S to Jerkiej i Tatarskiej. Program nader rozmaitościowy, wśród fantów sporo przedmiotów cennych, są też tam ulubione fanty żywe: kury, króliki.

Od godz. 2 i pół przygrywać będzie kwintet smyczkowy.

— **Osobiste.** Bohdział Franciszek (lub Jermolowicz Justyn) i Wyganowska Józefa (lub Chodynka Marja) proszeni są w interesie osobistym do świętojańskiej kancelarii parafjalnej 12—1.

— **Z „Lutni“** (Teatr Polski). W komedji Al. hr. Fredry «Damy i Huzary», w której świetny humor nie ginie ani na chwilę, budząc zawsze na widowni wybuchy uienstannego śmiechu, bierze udział cały zespół dramatyczny z pp. Millerową i Wołkiją na czele, którzy w rolach Orgonowej i majora prowadzą całą sztukę, walcząc o palnę pierwszeństwa w rozbawieniu widowni. Pozostałe bilety sprzedaje kasa teatralna od godziny 12-ej.

— **Polski teatr ludowy.** Dziś, w gmachu po-cyrkowym—odbędzie się dwa widowiska ludowe o godz. 4-tej i 6-tej po poł. Repertuar zapowiada jednoaktowy-ntwór z życia rzemieślniczego «Fotografia Jędrusia» Z. Przybylskiego, oraz pełen humoru obrazek ludowy B. Dębickiego «Bartosz z pod Krakowa». Sztukę tę urozmaicają tance i śpiewy.

W scenie końcowej odtajniony zostanie dziarski mazur w 4 pary układu J. Ciesielskiego. Reżyseruje W. Kieszczyński.

Kasa czynną jest dziś w jachtodajni Tow. rzemieślniczego (i Portowa 4), w niedzielę zaś od godz. 10-tej rano w gmachu po-cyrkowym.

— **Sala klubu robotniczego, Wronia 5.** Dziś, dn. 29 września r. b. odbędzie się wieczór familijny. Wielki dział koncertowy (śpiewy z oper i operetek, pieśni, deklamacje i melodeklamacja). Chór, orkiestra, tańce. Na zakończenie «Ballada», scena śpiewana na tle «Huśtawek» z operetki «Wesoła wdówka» Lehara.

Początek tańców o g. 4 pp., działu koncertowego o godz. 8 w. Bilety przy wejściu na salę.

OFIARY

ZŁOŻONE W ADMINISTRACJI „DZIEN. WIL.”

Na wpisy szkolne.

F. G. 8 m.

Ku uczczeniu ś. p. Zofji Boufalfowej — H. Żebrowska 3 m., Nagrodzcy Z. i H. 10 m., Truskowska Marja 5 m., rodzina Nagrodzkich 10 m.

Na T-wo „Powsólągliwość i Praca“.

Z powodu szczęśliwego powrotu syna z Rosji — jako podzięką Bogu, bezimienne 20 m.

Na jeńców Polaków.

Zamiast powinszowań w dzień imienia p. Michaliny Kozłowskiej — Ignacy Zawadzki 3 m.

Na ochronkę Ś-to-Jańską.

Zamiast powinszowań w dzień imienia p. Michaliny Kozłowskiej — I. S. 1 m.

Na głodnych.

W rocznicę śmierci ś. p. ojca Józefa Bartoszewicza — córka 6 m.

ADMINISTRACJA

„Dziennika Wileńskiego,“
uprzejmie prosi Sz. prenumeratorów o wczesne odnowienie prenumeraty na miesiąc przyszły. Prenumeratorom, którzy nie odpłacają we właściwym czasie prenumeraty, wysyłanie pisma będzie wstrzymane.

TEATR POLSKI
pod kierown. T-wa Artyst. „LUTNIA“,
S-to Jeraka Nr. 8.
Dziś, w niedzielę, 29 września 1918 r.
Damy i huzary
Komedia w 3 aktach Al. hr. Fredry.
Początek o g. 8 w. Kasa czynną jest dziś od g. 12 w poł.

Zakrystjan
kawaler poszukuje miejsca w dużej parafji. Oferty w Adm. «Dz. Wileńskiego». Stankiewicz. 1811

Potrzebna
jest pokojówka, posiadająca język niemiecki. Adres: Eisenbahnheim. 1811

Mieszkania
o 3-ch i 4-ch pokojach w śródmieściu. Ceny przystępne. Kazimierzowski zaułek dom № 11. Brzezińska. 1825

Do wynajęcia 2 pokoje i jeden z umeblowaniem, elektrycznością, można z obiadem. Garbarska ul. d. 7 m. 4. Oglądać można od 10 rano do 2 po południu. Czaplński. 1812

Pokój do wynajęcia z elektrycznością. Ul. Pańska № 25 m. 2. Palczewski. 1815

Sprzedam
16ko ze sprężynowym materacem. Wileńska 29—6. P. Sielska. 1814

Zdrowe domowe obiady
codziennie od 1—4 godz.
Świętojerska 15 m. 6 (Nad Pruzanem, wejście od ulicy. Uprasza się o zamawianie obiadów w przeddzień. Rudzka. 1819

Restauracja
A. Morawskiego wydsze śniadania, obiady, kolacje, oraz zimne i gorące zakąski. Królewska 5. 2001

Sprzedam
dziecięcy wózek (krzesło) mało używany, koła gumowe, 2-gi Junkierski 8 m. 1. Piotrowska. 1818

Polski Teatr Ludowy,
GMACH PO-CYRKOWY NA ŁUKISZKACH.
Dziś, w niedzielę, 29-go września 1918 r.
DWA PRZEDSTAWIENIA.
FOTOGRAFIA JĘDRUSIA,
komedia w 1 akcie Zygmunta Przybylskiego.
BARTOSZ Z POD KRAKOWA,
obraz ludowy w 1 akcie Bronisława Dębickiego.
Początek widowisk o godz. 4-ej i 6-ej wiecz.
Kasa czynną jest dziś od g. 10-ej r. w gmachu po-cyrkowym.

Uważniej i częściej!
Konstantujmy stan naszego obuwia. Jak wiadomo powszechnie, obecna skóra, używana na podeszwy nie odznacza się zbyt długą trwałością i szczelnością.
Tylko
„REKORD“
nadaje podeszwom skórzonym: trwałość i absolutną nieprzemakalność.
J. MAZURKIEWICZ,
WILNO — DOMINIKAŃSKA 11.

Dom komisowy K. Zubowicz i S-ka
Zamkowa Nr. 20 (róg zaułka Ś to Michalskiego).
przyjmuje do sprzedania wszelkie rzeczy: ubranie, futra, bielizna, materiały na ubrania, obrazy, dywany, wyroby złote i srebrne etc. za co pobiera 10 proc. po sprzedaniu. 1817
Przez Dom Komisowy chcą nabyć: futra, ciepłe ubranie, naczynia stołowe i kuchenne, fisharmonje, starą porcelanę, meble stylowe i czeczotkowe, większą bibliotekę z dzieł naukowych i beletrystycznych, wyroby srebrne. 1817

Pracownia obuwia W. CZAPLIŃSKIEGO, Dominikańska - Nr. 17, - poleca wszelkie obuwie gotowe i na obstaunek oraz przyjmuje reparacje. Ceny przystępne. 1829

E. Duboniewicz, krawiec damski, wykonywa roboty szybko.
S to Michalski zaułek № 4. —1829

Kupuje książki stare, a także roczniki pism starych: «Tygodnika Ilustrow.», «Kłósów», «Wisły», «Biblioteki Warszawskiej», «Ateneum» i t. p.
KSIĘGARNIA J. ZAPASNIK, ul. Dominikańska 4.

Nauczycielka muzyki daje lekcje fortepjanu. Wielka-Pohulanka № 29 m. 3. Bortnowska. 1155

Potrzebne są panny i podręczne do pracowni damskich ubrań. Zamkowa № 16 m. 1. I. Gleb. 1826

Chcę kupić warsztat tokarski do toczenia drzewa. Oferty: Teatralna 5, m. 3, osobiście 5—7 wiecz. inż. Sruoga. 1822

Porządna, zamłowana w czystości kobieta lub dziewczyna, mówiąca po niemiecku, poszukiwana jest przez małżeństwo niemieckie na stałe w charakterze kucharki z praniem. Dowiedzieć się: Objazdowa 6—6. Antliche Handelsstelle. 2002

Introligator M. Aleksandra, Tatarska 11, przyjmuje roboty w 15-kres fachu wchodzące.

Biuro Rekomendacyjnej Komisowe
Ś-to Jańska 22, 1633
Przyjmujemy wszelkie zlecenia w zakresie Komisowo-Handlowym reprezentacji firm handlowych i przemysłowych.
Przeprowadzamy transakcje: **Rekomendujemy na posady:** osoby pracujące różnych branż, stopni, wszelkiej gałęzi pracy w rolnictwie, handlu, przemyśle, nauce i wychowaniu, buchalterji, biurowości, ekspedycji, farmacji, fachowców i służbę domową.
Dział Komisowy uwzględniając warunki doby obecnej przyjmuje na komis: ubranie, futra, biżuterję, artykuły żywnościowe, wszelkie maszyny.
Oddział antyków i starożytności! pod kierownictwem znawców.
Polecamy otrzymane w komis futra, materiały na ubrania, skrzypce między innymi oryginalne Amotki i Madzini, moc biżuterji.
1828 **B. DMOCHOWSKI I S-KA.**

Litewskiego Komitetu Ofiarom Wojny Lecznica w Gelwanach, Szyrwinkiego pow.
Oddziały: 1. Ambulatorja. Przyjęcie chorych codziennie od godziny 10 do 12. 2. Apteka. 3. Wewnętrznych i innych chorób oddział. Chirurgiczny oddział. 4. Zakaźnych chorób. 5. Dentystyczny gabinet. Chorzy są przyjmowani od 3 do godziny 5.
Przy lecznicy pracują: 1. Dr. J. Buzelis, 2. Pom. doktora K. Stacinskas, 3. Doktor-dentysta A. Kibirskaitė, 4. Felczer-akuszerka M. Buzelyte. 1816

PODPISYWANIE NIEMIECKIEJ POZYCZKI WOJENNEJ
na warunkach urzędowych przyjmuje
Darlehnskasse Ost i kantory wymiany Banku der Ostpreussischen Landschaft oraz Ostbank für Handel und Gewerbe.

9-ta pożyczka wojenna

5⁰ Pożyczka Rzeszy

4¹/₂⁰ asygnaty skarbowe, losujące się po 110⁰/₀ do 120⁰/₀.

Na pokrycie przez wojnę powstałych wydatków rozpisuje się niniejszem dalszą subskrypcję na 5⁰/₀ pożyczkę Rzeszy oraz 4¹/₂⁰/₀ asygnacje skarbowe. Pożyczkę tę wolno państwu wypowiedzieć najwcześniej na dzień 1 października 1924 r. i z tego też powodu nie może państwo obniżyć przed upływem tegoż terminu stopy procentowej. Gdyby Rzesza po upływie tegoż okresu czasu miała zamiar stopę procentową obniżyć, natenczas winna pożyczkę tę wypowiedzieć i właścicielom zaoferować spłatę w pełnej wartości nominalnej. Odnosi się to również i do dawniejszych pożyczek. Właściciele pożyczek Rzeszy oraz asygnacji skarbowych mogą każdej chwili niemi, tak jak i każdym innym papierem wartościowym (przez sprzedaż, zastaw i t. d.) dowolnie dysponować.

Przepisy te co do pożyczek Rzeszy odnoszą się również do zapisów w księdze długu Rzeszy.

WARUNKI:

I. Miejsce przyjmowania subskrypcji

Miejscem przyjmowania subskrypcji jest Bank Rzeszy. Subskrypcje przyjmuje się

od poniedziałku, dnia 23 września do
srody d. 23 października 1918, do godz. 1 w połudn.

w biurze głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych w Berlinie (pocztowe konto czekowe w Berlinie nr. 99) i we wszystkich filjach Banku Rzeszy z urzędzeniem kasowym przyjmowane. Zamówienia mogą być również uskutecznione za pośrednictwem: Królewskiego Handlu morskiego (Seehandlung) (Pruski Bank Państwowy), Pruskiej Głównej Kasy Spółek w Berlinie (Central-Genossenschaftskasse), Królewskiego Głównego Banku w Norymberdze i jego filji, jak również wszystkich niemieckich banków, bankierów i ich filji, wszystkich Publicznych Kas Oszczędności i ich Związków, każdego Towarzystwa ubezpieczeń na życie, każdej Spółki pożyczkowej i każdego urzędu pocztowego. Odsłonię zamówień przez pocztę, zobacz liczbę 7.

Formularze do zamówień otrzymać można we wszystkich wyżej wymienionych miejscach. Zamówienia można jednak bez formularzy też i listownie uskutecznić.

2. Podział sztuk. Obłożenie procentu.

Pożyczka ta wydana jest w sztukach po 20,000, 10,000, 5,000, 2,000, 1,000, 500, 200 i 100 marek z kuponami płatnymi dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku. Bieg procentów rozpoczyna się 1 kwietnia 1919 r., pierwszy kupon jest płatny 1 października 1919 r.

Asygnacje skarbowe podzielone są za kategorie i wydane w sztukach po 20,000, 10,000, 5,000, 2,000, 1,000 i 500 marek z kuponami płatnymi 2 stycznia i 1 lipca każdego roku. Bieg procentów rozpoczyna się 1 stycznia 1919 roku, pierwszy kupon płatny jest 1 lipca 1919 r. Z tekstu każdej asygnaty skarbowej widzieć można, do jakiej serii pojedyncze asygnaty należą.

3. Wzakupienie asygnat skarbowych.

Asygnacje skarbowe losować się będzie według kategorii w styczniu i lipcu każdego roku, poraz pierwszy w lipcu 1919 r. i wypłacać w następnym po ciągnięciu dnia 2 stycznia lub 1 lipca 110 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej. Ciągnięcie odbywa się według takiegoż samego planu i jednocześnie z asygnacjami skarbowymi szóstej pożyczki wojennej. Przypadająca według tego planu na styczeń i lipiec 1918 r. i styczeń 1919 r. liczba serii nowych asygnat skarbowych będzie jednak wylosowana dopiero w lipcu 1919 r.

Nie wylosowane asygnaty skarbowe nie mogą być wypowiedziane przez Rzeszę przed 1-ym lipca 1927 roku. Najwcześniej na ten termin ma Rzesza prawo wypowiedzieć je w celu wypłaty po cenie nominalnej; właściciele mogą jednak zażądać zamiast gotówki 4⁰/₀ obligacji skarbowych wypłacanych przy dalszym ciągnięciu w 115 mk. za 100 marek wartości nominalnej, a podlegającym zresztą tym samym warunkom umarzenia. Najwcześniej 10 lat po pierwszym wypowiedzeniu ma Rzesza znów prawo wypowiedzieć jeszcze nie wylosowane obligacje skarbowe do wypłaty ich po cenie nominalnej, lecz właściciele mają wtedy prawo zażądać zamiast gotówki 3¹/₂⁰/₀ obligacji skarbowych wypłacanych w 120 mk. za 100 mk. wartości nominalnej, podlegających zresztą tym samym warunkom umarzenia. Dalsze wymawianie nie jest dopuszczalne. Wymówienie powinno być uskutecznione przynajmniej na 6 miesięcy przed wypłatą i tylko na termin, w którym przypada proc.

* Wręczone papiery wszystkich pożyczek wojennych będą bez kosztów przechowane i administrowane na wniosek subskrybenta przez biuro głównego Banku Rzeszy dla papierów wartościowych na podstawie warunków depozytalnych aż do 1 października 1919 roku. Deponowanie nie wymaga zamknięcia (Sperr); subskrybent może wycofać swój depozyt każdego czasu (także przed upływem tego terminu). Kasy pożyczkowe będą dawały na kwity depozytowe tak samo pożyczkę, jak na same papiery wartościowe.

Na oprocentowanie asygnat skarbowych i ich umarzenie przez wylosowanie—nie licząc zwiększonego ciągnięcia przy pierwszym terminie wylosowania (porów. ustęp 1)—będzie użyte rocznie 5 proc. wartości nominalnej ich pierwotnej kwoty. Zaoszczędzone przez wylosowanie procenta będą użyte do wypłat. Asygnacje skarbowe wypłacane po cenie nominalnej przez Rzeszę na mocy wymówienia, będą nadal brały udział na rachunek Rzeszy w oprocentowaniu i ciągnięciu.

Dnia 1 lipca 1917 r. zostaną wypłacone nie wylosowane do tego czasu asygnacje skarbowe w sumie przypadającej wtedy na wylosowane obligacje skarbowe (110⁰/₀, 115⁰/₀ lub 120⁰/₀).

4. Cena subskrypcyjna.

Cena subskrypcyjna wynosi:

za 5⁰/₀ pożyczkę Rzeszy, jeżeli się żąda papier 98,— M
za 5⁰/₀ pożyczkę Rzeszy, jeżeli życzy zapisania do księgi długów Rzeszy z zamknięciem do 15 października 1919 r. 97,80 M
4⁰/₀ asygnaty skarbowe Rzeszy 98,— M
za każde 100 mk. wartości nominalnej z obliczeniem zwykłych procentów.

5. Wręczenie. Podział papierów.

Wręczenie papierów uskutecznione będzie możliwie natychmiast po zamknięciu subskrypcji. Już wpłacone przed wręczeniem kwoty będą uważane za całkowite wpłaty. Zresztą wyznacza miejsce za mówienia wysokość wręczonej sumy. Specjalne życzenia do jakości papierów należy się zaznaczyć w przeznaczony do tego rubryce na pierwszej stronie formularzy. W razie niezaznaczenia szczególnych życzeń zostanie jakość papierów wyznaczona przez miejsce pośrednictwa wedle jego zaprzyzwania. Późniejsze wnioski o zmiany podziału papierów nie mogą być uwzględnione. *)

Na wszystkie obligaty skarbowe, jak również na papiery pożyczki Rzeszy po 1000 mk. i więcej będą wydawane na wniosek dyrekcji Banku Rzeszy wystawione papiery pośrednie (Zwischenscheine); odsłonię szczegóły, dotyczące zamiany ich na właściwe papiery, będą później publicznie ogłoszone. Papiery po 1000 mk., bez papierów pośrednich, będą wykończony jak można najszybciej i wydane prawdopodobnie we wrześniu nowego roku.

O ile subskrybenci chcą zostawić w jednej z Kas pożyczkowych Rzeszy papiery 15⁰/₀ pożyczki Rzeszy poniżej 1000 mk., które już zapłacili, lecz nie zostały jeszcze dostarczone, mogą postawić wniosek o wystawienie papierów pośrednich dla zaciągnięcia pożyczki w Kasie pożyczkowej; wnioski powinny być skierowane do miejsca zamówienia; papiery pośrednie nie będą wręczone subskrybentowi, lecz Bank Rzeszy przekaże je wprost Kasie Pożyczkowej.

6. Wpłaty.

Od dnia 30 września r. b. mogą subskrybenci wpłacać całe zamówione kwoty. Procentować zaczną wpłacone ew. już przed tym dniem sumy dopiero od 30 września.

Subskrybenci obowiązani są zapłacić:

30⁰/₀ przydzielonej sumy najpóźniej do 6 listopada r. b.
20⁰/₀ » » » » 3 grudnia »
25⁰/₀ » » » » 9 stycznia r. b.
25⁰/₀ » » » » 6 lutego »

Wolno wpłacać częściowo wcześniej, lecz tylko w okrągłych kwotach wartości nominalnej dzielnej na 100. Również są dozwolone w każdym czasie i przy mniejszych zamówieniach wpłaty częściowe, jednak tylko w liczbach wartości nominalnej, dających się dzielić przez 100, trzeba jednak dopiero wtedy wpłacać, kiedy suma przypadających już kwot częściowych wyniesie przynajmniej 100 mk.

Wpłacać trzeba w tem samym miejscu, gdzie nastąpiło zamówienie.

Przypadające na 1 go października 1918 r. do wypłaty 200,000,000 marek 5⁰/₀ niemieckie asygnacje skarbowe z roku 1914 (I pożyczka wojenna) serja VI. przyjmuje się przy placeniu pożyczek wojennych po cenie nominalnej. Podpisującym wróci się na nowe pożyczki, które mają być temi asygnacjami skarbowymi płacone, stosownie do tego, czy podpisali pożyczkę lub asygnację skarbową, po 5⁰/₀ za 180 dni lub 4¹/₂⁰/₀ za 90 dni. 5⁰/₀ asygnacje skarbowe winny być doręczone wraz z kuponami płatnymi 1 kwietnia 1919 roku.

Będące w obgu bezprocentowe asygnaty skarbowe Rzeszy będą — po odciążeniu 5⁰/₀ dyskonta od dnia wpłaty, najwcześniej jednak od 30 września do dnia wypłaty — przyjmowane jako zapłata.

7. Subskrypcje na urzędach pocztowych.

Urzędy pocztowe przyjmują tylko subskrypcje na 5⁰/₀ pożyczkę Rzeszy. Na te zamówienia może nastąpić całkowita wpłata dnia 30 września, musi jednak być uiszczona najpóźniej do 6 listopada. Od całkowitych wpłat, uskuteczniionych do 30 września, otrzyma się procenty za 180 dni, wszystkich innych całkowitych wpłat do 6 go listopada, nawet jeżeli przed tym dniem uiszczono zostaną, procenty za 144 dni.

8. Zamiana.

Subskrybentem nowych 4¹/₂⁰/₀ obligacji skarbowych wolno jest zamieniać obok tego obligacje dawniejszych pożyczek wojennych i asygnaty wojenne I, II, IV i V pożyczki wojennej na nowe 4¹/₂⁰/₀ obligacje skarbowe, lecz każdy subskrybent może zgłosić do zamiany najwyżej tylko dwa razy tyle pożyczek (wedle wartości nominalnej) ile nowych obligacji skarbowych podpisał. Wnioski o zamianę powinny być stawione w czasie subskrypcji w tem miejscu przyjmowania zgłoszeń lub pośredniczenia, w którym zostały obligacje skarbowe podpisane. Dawne papiery trzeba oddać w wyżej wymienionem miejscu do dnia 21 grudnia 1918 r. Na wniosek mogą wręczający dawne papiery do wymiany otrzymać papiery pośrednie na nowe asygnaty skarbowe.

5⁰/₀ obligacje wszystkich poprzednich pożyczek wojennych mogą być wymienione bez podwyżki na nowe obligaty skarbowe. Kto odda 5⁰/₀ obligaty skarbowe, otrzyma dodatkowe 2,25 mk. za każde 100 mk. wartości nominalnej. Kto odda 4¹/₂⁰/₀ obligacje 4 i 5 pożyczki wojennej, winien dopłacić po 250 mk. do każdego 100 marek wartości nominalnej.

Papiery przynoszące procenty w styczniu i lipcu powinny być oddane z kuponami procentowymi przypadającymi na 1 lipca 1919 r., przynoszące procenty w kwietniu i październiku z kuponami procentowymi przypadającymi dnia 1 kwietnia 1919 r. Wymiana będzie ważną od 1 go stycznia 1919 r., tak, że ci, którzy oddali papiery z kuponami na kwiecień i październik, otrzymają na dawne pożyczki procenty za kwartał.

O ile mają być do wymiany użyte pretensje zapisane w księdze długów, trzeba skierować za wczasu wnioski do administracji długów Rzeszy (Berlin SW 68, Oranienstrasse 92—94) o wydanie obligacji. Na wniosku powinna być podana uwaga dotycząca się wymiany i powinien nadejść do administracji długów Rzeszy najpóźniej do 13 listopada r. b. Na to będą obligacje odpowiednie tylko do wymiany na asygnaty skarbowe Rzeszy, wydane bez kuponów procentowych. Za wydanie zapłata nie będzie podjęta. Zamknięcie nie wyklucza wymiany. Obligacje powinny być oddane do dnia 21 grudnia 1918 r. w miejscach oznaczonych w ustępie 1, gdzie przyjmowane są zgłoszenia lub pośredniczone.

Reichsbank-Direktorium
Havenstein. v. Grimm.

Berlin, we wrześniu 1918 r.

Anglja.

BERN (26 b. m. Tel. pryw.) — Rada miasta Dubliu odbyła specjalne posiedzenie w celu powzięcia rezolucji.

W rezolucji tej ma być zwrócona uwaga wszystkich wolnych narodów na fakt, że stu przywódców irlandzkiej opinii publicznej usunięto z kraju i wtrącono do więzień, nie oskarżając ich ani też dając sposobności wyjaśnienia ich punktu widzenia wobec świata. Nie mogli oni widzieć się ani z rodziną, ani z przyjaciółmi, ani z adwokatami i musieli poddać się najkategoryczniejszej cenzurze listowej. W oczach Irlandji—oświadcza rezolucja — zostali oni tylko dlatego wtrąceni do więzienia, ponieważ domagali się dla Irlandji wolności i prawa samookreślenia, które rzekomo ma obowiązywać dla Belgji i Serbji.

Rosja.

BERLIN (27 bm. W. T. B.) — Kongres rad gospodarczych z całej Rosji uchwalił cały szereg wytycznych dla zagranicznego handlu Rosji, zaproponowanych przez N. G. Bronskiego.

Dla wymiany towarów z zagranicą załączono:

1) Zabezpieczenia najważniejszych gałęzi przemysłu, obrabiałego surowce, fabrykacji maszyn rolniczych, zabezpieczenia komunikacji kolejowej, przemysłu rolnego, włóknistego, skórzanego i drzewnego.

2) Ograniczenia wwozu artykułów ogólnej potrzeby (z gotowem obuwem włącznie).

3) Zakazu wwozu przedmiotów zbytku i artykułów potrzeby osobistej, przejściowo ma być dozwolony tylko wóz środków spożywczych dla potrzeb ogólnych.

Przewodnim motywem wywozu rosyjskiego jest wymiana towarów. Plan gospodarczy na rok najbliższy przewiduje głównie wywóz następujących produktów: drzewa, lnu, konopi, szczytyny, smarów, skór niewyprawionych, tytoniu i metali.

Uszkodzenie handlu zagranicznego oznacza, iż dowóz towarów nigdy nie może odpowiadać istotnym

potrzebom narodu i że opłaty za wóz winny być regulowane przez organy regulacji gospodarczej, oraz że podatki pośrednie oraz zarobki z kapitału obrotowego winny być do minimum zmniejszone.

Polityka gospodarcza w stosunku do tych państw, które dawniej stanowiły część rosyjskiej całości gospodarczej, opiera się na wspólnocie interesów gospodarczych. Jako niezbędny warunek życiowy zainteresowanych stron uważana jest unia celna. Z szybkiego załatwienia tej kwestji wynikać ułatwienie w przeszłości do produkcji pokojowej zarówno w Rosji, jak w Ukrainie, Polsce i kraju Nadbałtyckim. Aż do zawarcia odpowiednich umów należy stosować bezpośrednią wymianę towarów z temi obszarami. W celu przeprowadzenia bez przeszkód nacjonalizacji handlu zagranicznego należy wyszukać wszystkie metody zakupu, państwowe, publiczne i prywatne. Monopolizacja zakupów, fachowo prowadzona, będzie zasadą przewodnią. Przemysłnictwu przeciwstawiona będzie ścisła działająca kontrola. Prywatne przedsiębiorstwa kapitalistyczne będą upaństwowione.

Głosy czytelników.

W sprawie odszkodowań poniesionych w czasie wojny.

Jak wiadomo, poseł polski w Moskwie, p. A. Lednicki, podał do ogólnej wiadomości, że wszystkie straty, poniesione w czasie wojny, będą w zupełności wynagrodzone przy ostatecznym likwidowaniu skutków wojny po jej ukończeniu.

Sprawa ta wejdzie pod obrady kongresu wszechświatowego, który będzie zwołany dla urzędzenia Europy po wojnie. W chwili obecnej rzesze wygnańcze, powracające do kraju, nie mają najmniejszego pojęcia o doniosłości i o potrzebie oficjalnego skonstatowania poniesionych strat w majątnościach swoich i w dobytku.

Sądźmy, że jedną z najważniejszych spraw, które powinny być poruszone per jodycynie na łamach pism, będzie sprawa odszkodowań za wo-

jenne straty. Osoby, które nie znajdują swych domostw po miastach, bo były popalone, lub znajdują domy uszkodzone, meble rozkradzione, szyby, okna, dachy, płoty porozkradane i porozciągane — powinny zwracać się do organizacji społecznych dla sporządzenia szczegółowych protokołów z oznaczeniem ścisłej sumy poniesionych strat, potwierdzonej przez wiarygodnych świadków—bądź to sąsiadów, bądź znajomych, bądź osób oficjalnych, np.: proboszczów, urzędników magistratu, nauczycieli itp. Szczególnie ważne znaczenie powinny odegrać w tej sprawie polskie i litewskie towarzystwa pomocy ofiarom wojny, przy których istnieć powinny specjalne wydziały: prawny i szacunkowy. Mogę zaświadczyć, że takowe wydziały istnieją netylko przy filjach P. T. P. O. W. w różnych miastach na południu Rosji, ale zostały utworzone i przy komisariatach polskich, utworzonych przez rząd sowiecki na Kaukazie i w innych miastach południa, gdzie trwają jeszcze bolszewickie rządy.

Protokoły o poniesionych stratach powinny być bardzo treściwe, zawierające ściśle wyczerpanie wszelkich dokumentów, sumienne przytoczenie wiarygodnych świadectw, co ile jest rzeczą możliwą — ściśle określenie dat; powinny być opracowane przez osoby kompetentne, nie nosić cechy dyletantyzmu i powierzchownego traktowania sprawy. Nie może być mowy, aby robota taka poważna w swych skutkach mogła być stosowaną na zasadach dobroczynności publicznej. Praca ekspertów i prawników, którzy poświęcać będą swój czas i swoją wiedzę na ściśle zestawienie danych i ich prawną ocenę i prawdziwe oszacowanie—musi być dobre i sprawiedliwie opłacana. To jest innemi słowy—członkowie komisji szacunkowych w Towarzystwach i instytucjach społecznych muszą być płatni.

Tylko bowiem w takim razie będzie komisja działać sprawnie i nieopiesznie, jeśli opłacanym będzie czas, potrzebny na rzetelne wypełnienie trudnej roboty szacunkowej.

W obecnych czasach bezrobocia powszechnego należy spodziewać się, że znajdą się chętni ludzie, którzy nie

tylko dla materialnych względów, lecz i dla samej idei zechcą przyczynić się swym udziałem do powodzenia takich komisji szacunkowych. Z.

WIADOMOŚCI URZEDOWE.

Rozporządzenie policyjne, dotyczące opakowania herbaty.

Na mocy rozporządzeń Nacz. Dow. na Wschodzie z dn. 29 lutego 1916 i dn. 16 stycznia 1917 roku (Befehls-u. Verordn. Bl. Oberost № 2, liczba 87 i № 67 liczba 481) dla obszaru general-gubernatorstwa wojennego Litwy, wydane zostało następujące rozporządzenie policyjne:

§ 1.

Opakowanie wszelkiej, na publicznej sprzedaży wystawionej herbaty, winno posiadać wyraźnie widoczne w języku niemieckim dane o wadze netto herbaty, zawartej w opakowaniu. Funty rosyjskie w danych o wadze winny być wyraźnie oznaczone.

§ 2.

Nie zachowanie przepisów tego rozporządzenia policyjnego karane będzie aresztem do 6 tygodni lub karą pieniężną do 2000 marek, albo też obu karami jednocześnie. W razie nie możliwości zapłacenia kary zgodnie z §§ 28 i 29 ustawy karnej, zamieniona ona będzie na więzienie.

Wszystkie przedmioty użyte lub przeznaczone do obejścia prawa bez względu na to do kogo przynależą, mogą być sekwestrowane. O ile dochodzenie karne w stosunku do określonej osoby nie może być przeprowadzone, to sekwestr może niezależnie od tego nastąpić.

§ 3.

Niniejsze rozporządzenie policyjne wchodzi w siłę z dniem ogłoszenia.

Wilna, den 23. August 1918.

Der Verwaltungschef beim Militär-Gouvernement,
I. V.: gen. v. Gilsa.

Zakład robót blacharskich F. FRĄCZAKA, Ś-to Jańska 19, przyjmuje kotły do gotowania zup, bieli itp. Z blachy białejonej cyną angielską, wanny i piecyki do takowych nowego systemu. Reparatcja naczyń kuchennych i emaljowanych. Białenie samowarów, radiatorów itp. Krycie dachów, reparaacja i malowanie takowych po cenach umiarkowanych. 1829

Doktor medycyny B. SZYRWINDT

choroby skórne, weneryczne i syphilis (606—914).

Przyjmuje od g. 10—1 i od 4—7. Wielka 39. 1810

Uwaga!

Został otwarty specjalny **DZIAŁ KOMISOWY F. Popławskiego,**

Wielka 27, przyjmuje do sprzedania: **MĘSKIE I DAMSKIE UBRANIA FUTRA, MATERJAŁY, GALANTERJE, DYWAŃY, PORTJERY, ANTYKI, BIŻUTERJE, i t. p.**

Obecnie otrzymał na komis: futro damskie na lisach, palto na wacie, kostium brązowy, bekiesz męska na futrze, żakietowe ubrania i wiele innych rzeczy. Pośredniczy: w kupnie i sprzedaży wszelkich rzeczy.

FRANCUZKA poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. 2-gi Junkierski 8 m. 1, Dumas. 1818

Mieszkanie z 4 pokoi z wszelkimi wygodami do wynajęcia na ul. 2-iej Portowej № 16, Gilela. 1813

Zęby sztuczne, korony, podniebienia, wstawia Petrogradzki technik L. Minkier,

Ludwisarska 4 (daw. Preobrażenska) dom Kreingela.

Pilne reparaacje w 4 godziny. Przerabiam żle dopasowane podniebienia. 1827

Mam dużo listów z podziękowaniem. **Z powodu wyjazdu** tanto do sprzedania: 2 łóżka ze sprzętowanymi materacami, stół jadalny (okrągły, ieszionowy) i zegar—antyk. Zgłaszać się od g. 10—12 i 2—4 Benedyktynska (róg zauł. Ignacowski) 6—7. Narbutt. 1820

Dr. L. IWANTEL

Choroby: **wewnętrzne i nerwowe.**

ZAKŁAD ELEKTRO-LECZNICZY I PROMIENI ROENTGEN'ŃA. Wileńska 25. 1824

KUPUJĘ:

biżuterję, brylanty, perły, zegarki i kwity lombardowe. **Plac najwyższe ceny.** Jubiler **GLEZER, Wielka 47.**

SZKOŁA TAŃCA SZREJBMANNA,

Wielka 74, 1824 w podwórzu, gdzie kino Sztremera. Tańce nowe: «Korowód», «Pas de Fleure» i «Warszawianka». Lekcje odbywają się codziennie.

OGŁOSZENIA

do NIBMIECKICH, 1724 POLSKICH i ŻYDOWSKICH gazet po cenach redakcyjnych przyjmuje biuro I. Karłina, Trocka 20.

Doktor ALEX. LIBO

choroby gardła, nosa i uszu.

od 11—2 i 5—7 w. **Zawalna 22/6.** 1824

Kto chce sprzedać

za dobrą cenę **kosztowności:** brylanty, zegarki i kwity lombardowe na takowe. Zgłaszać się: 1824 **Milejkowski, Wielka 70,** obok mag. Danzigiera, daw. Alszwanga.

Poszukuję

4—5 pokoi z kuchnią, umeblowanych, ze wszelkimi wygodami, w centrum miasta. Hotel «Italia», ul. Niemiecka, pokoju № 2, dr. Ratomski. 1788

Posiadający uniwersyteckie wykształcenie poszukuje kondycji na wsi. Wielka 76, hotel «Saski» 2, wilekiewicz. 1803

Introligator K. Kochański, Sw. Michałski zauł. № 4, po długiej przerwie wznówił przyjęcie robót w zakresie tachu wchodzące. 1696

Mieszkanie

z 3 pokoi, przedpokojem i kuchnią przy ul. Ś-to Jerskiej—nadające się na przedsiębiorstwo handlowe. Dowiedzieć się: Ś-to Jerska 31, sklep «Towarzysz», od g. 9—10 r. i 5—6 pp. K. Wilecki. 1809

Zgubiono d. 27 b. m. około Ha' na Bosakach kamizelkę czarną męską od garnituru. Upraszam łaskawo znaleźć o zwrot za dobrem wynagrodzeniem. Nieświezka 4—3, Juszkiewicz. 1811

Do browaru „Szopena“

potrzebni są robotnicy. Warunki na miejscu. II Junkierska 18. 1759

Poszukuję nauczyciela lub nauczycielki do dwojga dzieci na wieś, kurs 2 ej, 3 ej klasy. Hotel Krakowski № 20, od g. 10—12 rano, Bądzińska. 1786

Bona

z Królestwa poszukuje posady przy dzieciach. Garbarska 14—6, Sienkiewiczówna. 1795

Sutanna z sukna dobrego gatunku, mało używana, do sprzedania. W. Pohulanka 21—29, u p. Zacharzewskiej, między g. 2—4. 1796

Natychmiast

do sprzedania meble, kredens, 2 szafy, dywany, stół, krzeselka, wanny, stolik, wieszadło z rogami, lampy, łóżka, etażerki, wózek (dwukołowy), burka kaukaska, marynarka skórzana i wiele innych rzeczy. Ul. Łotoczek № 4—3, około hotelu Niszowskiego, od g. 9—5 wiecz. Nowicka. 1806

Potrzebna

siłazka na wieś do gospodarskiej roboty. Wileńska 36, sklep kwiatowy Moczulaka. 1807

Zakład fotograficzny Jana Bułhaka poszukuje laboranta, Polaka, umiejącego dobrze wywoływać, kopjować i retuszować. Wynagrodzenie przy kwalifikacjach b. wysokie. Zgłaszać się od 2 paźdz. z próbkami robót: Portowa 6—3, w godz. 9—11 rano. 1612

Poszukuję

placu około 2 dziesięcin ziemi w obrębie m. Wilna, lub na przedmieściu. Oferty składać: Dobroczyński 6—6. Moksiewicz. 1692

Mieszkania do wynajęcia

z 5 pokoi i kuchnią z elektrycznością i wodociągami. Łukiszki, ul. Ciarna (Schmale gasse) 3 m. 11-10, Żmudzina. 1736

Pianino do sprzedania koncertowe, pierwszorzędnej petersburskiej fabryki. Skopówka 4—9. M. Zajewski. 1701

Sprzedaje

drewnianą stajnię, krytą dachówką, drewniany domek—na drzewo, kredens, komoda, szafa, stoliki i inne rzeczy. Ul. Łukiska № 14—2, Jankowski. 1739

Tomleta

mahoniowa starożytna do sprzedania. II-ga Portowa 15—8. Korsakowa. 1740

POSZUKUJĘ posady gospodyni na wsi lub w mieście, znam szycie. Zwierzyniec, Soltaniszki, ul. Rysia 8—1, Hryniewska. 1735

Potrzebno

mieszkanie w mieście, lub na przedmieściu, ze stajnią na 10 koni, wozownią i składem. Oferty składać w Adm. «Dz. Wileńskiego». Zawadzki. 1761

Poszukuję

dzierżawy ziemi z budynkami na przedmieściu od 1 do 30 dziesięcin. Oferty w Adm. «Dz. Wileńskiego» dla Zawadzkiego. 1761

Urządzenie

sklepu spożywczego do sprzedania, Garncarska 15—8, cd g. 8—2 pp., Zieleniewicz. 1772

DRUKARNIA

Ks. A. RUTKOWSKIEGO WILNO, ul. Botaniczna Nr. 7.

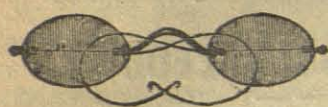
Przyjmuje wszelkie obciążenia w zakresie drukarstwa wchodzące, jako to:

Czasopiema, sprawozdania, broszury, oamniki, dzieła, cyrkulars, adresy, stykiety, rachunki, kwitarrjeze, bilety wizytowe, koperty, tabele, blankiety, klepajdry i t. p.

Wykonczenie staranne.

Ceny umiarkowane.

JADŁODAJNIA STOW. SŁUG IMIENIA **SW. ZYTY**, Wileńska 28.
Śniadania i obiady po cenach różnych od 1,40—4,30 m. Naddatków nie przyjmuje się. Czynna od g. 12—4 pp.

OPTYK RUBIN Dominikańska Nr. 17.
Firma egzystuje od 1840 roku.
Skład stale jest zaopatrzony w optyczne, fotograficzne, elektr. przedm. i muzyczne instrumenty. Ceny przystępne!

RESTAURACJA I SWIECZNIKA na ul. Niemiecką 25.
URZĄDZONA Z KOMFORTEM. 1783 ŚNIADANIA, OBIADY I KOLACJE. (na piętrze)

KINEMATOGRAF Helios Program na 28 września—2 października.
zajmujący dramatem w 2 aktach z życia wielkiego świata. **Ostatnia noc**, obraz w 2 aktach pełen bardzo ciekawych scen.
Spirytysta, **Oszukany** — **skąpiec**, komedia.
Pozostała została przeniesiona na ul. Niemiecką 25.
Karty wolnego wstępu są nieważne.
Koniec przedstawienia o g. 11-ej w. Zastrzeżenie się prawo zmiany programu.

KINEMATOGRAF LUX 6-to Jerska 11. Właściciel J. Krubiec.
DZIKIE BESTJE BEZ UWIEZI, dramat w 6-ciu aktach.
CZEKOLADA I MIŁOŚĆ, zabawna farsa w 3-ach aktach.

KINEMATOGRAF MINIAZURA, 8-to Jerska 7.
27, 28 i 29-go września.
„Dora West“ (Kaprysy damy światowej) piękny dramat z życia artystów włoskich w 5-ciu wielkich częściach.
Gdy kobieta zechce, to diabła nabierze, arcywesoła komedia w 3 częściach. W rolach głównych niezrównani **Wanda Treumann i Viggo Larsen**.

KINEMATOGRAF „R. Sztremer“ WIELKA 74
Od 26 do 29 września 1918 r. **WIDOKI TRIENTA**, natura. **NAPISY PO POLSKU**
Najukochańsza żona Maharadży, romans indyjski w 8 cz. ze słynnym, znanym z urody artystą, **Gunari Talmes'em** w roli głównej.
Uwaga! Obraz powyższy został uznany za arcydzieło sztuki kinematograficznej na konkursie w Kopenhadze.

Ogłoszenie.

Zarząd gimnazjum realnego w Oszmianie podaje do wiadomości społeczeństwa naszego, że **egzamina wstępne**

do klasy wstępnej, 1-ej i 2-ej oraz zapisy na kurs gimnazjalny 3-ej, 4-ej klasy gimnazjum realnego dla młodzieży, odbędzie się 30-go września, uroczyste otwarcie i wykłady rozpoczną się 1-go października r. b.
Zwracać się do kancelarii gimnazjum realnego przy ul. Makenzego № 5. Wpisowe w klasie wstępnej wynosi 80 rb., w I—100 rb., w 2—120 rb., kurs gimnazjalny 150 rb.

Oszmiana 15.IX.18 r. Kierownik **A. Łokuolewski**.

PRYWATNE KONSERWATORJUM wolnego artysty **B. KAZIMIRO**,
WILNO, ul. Wileńska Nr. 16 m. 31. 1564

FORTEPIAN—Szyrmo-Kulioka, **SKRZYPCE**—Wanda Bohuszewiczówna **KLASA KOMPOZYCJI**—teoria i praktyka muzyki—**Adam Wyleżyński**. **SPIEW** i wyrobienie głosu według starej włoskiej szkoły, koncertowy i operowy repertuar — **B. Kazimiro**.
Wielka sala ze sceną i dekoracjami do ćwiczeń praktycznych.
Uczniowie przyjmowani są niezależnie od wieku codz. 10—2 i 4—6 godz.

Zarząd Stow. Spoż. „Zjednoczenie“

uprasza pp. Członków o przybycie dn. 29-go września b. r. punktualnie o godz. 4 pp. na

ogólne zebranie

członków Stowarzyszenia w lokalu klubu Bankowego, Jagiellońska 10.

Porządek dzienny:

- 1) Podniesienie płacy pracownikom.
- 2) Wolne wnioski.

Z powodu okoliczności wojennych zebranie będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych. 1751

Chrześcijański zakład fotograficzny JANA PUZYŃSKIEGO (daw. Szejderowicza),
11-gi 5-to Jerski zaułek Nr. 4. 1675

Korzystajcie z okazji do 1-go października ceny niższe.

ZASZCZYCENI UZNANIEM JEGO ŚWIĄTOBLIWOSCI PAPIEŻA PIUSA X. 4 złote medale i inne nagrody. 1049

12 prawdziwych fotografii tylko za 1 k. 50 k. i inne niższe ceny do 1 października.
Dwrotni fotogr. **Br. BUTKOWSCY**, Wilno, Bazylijska 5.
Fotograficzne broszki, spinki etc. Wszelkie nowości.

Księgarnia J. Zapaśnik

poleca następujące wydawnictwa:
DEMKA. Krótka gramatyka polska z ćwiczeniami — — — — — 50 f.
KEPLER. Szkoła cierpienia — — — — — 2 m. 60 f.
KIERSNOWSKI X. Dogmatyka katolicka, brosz. 3 m., w opr. — — — — — 3 m. 50 f.
MAKAREWICZ. Notatki z dziejów powszechnych, cz. I i II — — — — — 3 m. 60 f.
PEDAGOGIKA. Podręcznik dla wychowawców i wychowawczyń — — — — — 90 f.
PODRĘCZNIK ADORACYJNY, w opr. — — — — — 4 m. — f.
PROCHASKA. Dziejże Witolda W. Księcia Litwy — — — — — 11 m. — f.
Podręczniki szkolne nowe i używane.

DOM ROMISOWY EUGENJUSZ KAROSIEK I S-KA przy ul. 1-ej Portowej Nr. 6-c. 1574

Przyjmuje na sprzedaż bezpłatnie wszelkie rzeczy. Po sprzedaniu niszcza się 10%. Pośredniczy w sprzedaży maszyn, narzędzi rolniczych itd. **Stręczy** posady, mieszkania, pokoje z wszelk. wygodami itp. **Poleca** elegancką bryczkę, starożytne portrety i wiele innych rzeczy. Przez nasze pośrednictwo chcą wydzierżawić 2 majątki, wynająć mieszkania na cenę 500—800 rb. oraz nabyć pianino. Prosimy o składanie ofert.

CZESANIE PAŃ

i wszelkie obstalunki przyjmuje 1723
zakład fryzjerski p. f. „Piotr“, Niemiecka № 1.

RESTAURACJA

hotelu

„St. Georges“

po gruntownem odnowieniu ponownie została otwarta.

Śniadania, obiady i kolacje.

Piwnica zaopatrzona w wina.

Dr. Stanisław Bobiatyński (choroby skórne i weneryczne)

przyjmuje od 9—11 i 4—6. Panie od 11—12-ej.
Królewska 3—2 (daw. Botaniczna), dom własny. 1651

KUPUJĘ:

noże, widelce, łyżki, szkło, porcelane, naczynia kuchenne, antyki itp. Przyjmuję w komiś rozmaite przedmioty i wydaję zaliczki. 1793

E. CHYBIŃSKI, 5-to Jerska 4, magazyn lamp.

Doktor Z. BORYSEWICZ (Akuszerka i choroby kobiece)

przyjęcia 9—11 pp. i 4—7 w. Zamkowa (daw. Wielka) № 17 m. 10.

Lekarz-dentysta R. Gerszowski

Dominikańska 8 m. 3 1781 (dawniej Antokolska).

Lecznica

doktorów

Bujalskiego, Kahna, Maczewskiego, Rymysy i Waszkiewiczza

w Wilnie, Bogusławska (Czysta) 3. Przyjmuje położnice i cierpiące na choroby kobiece. 1743

Masażysta

Władysław Gutowski, od g. 4—4. 1781
Wielka Nr. 23—II.

KUPUJĘ:

biuterjer, brylanty, perły, zegarki i kwity lombardowe. Płacę najwyższe ceny.

R. TOJBIN,

Zamkowa № 26 (vis-à-vis św. Jana). Tamże do sprzedania kasa ogniotrwała. 1755

Doktor Zarcyn

Choroby chirurgiczne i moczościowe. Przyjmuje od g. 12—1 pp. i 5—7 w. Zamkowa 28/30 m. 35.

Doktor A. WASZKIEWICZ wznowił przyjęcia chorych. (Akuszerka, choroby kobiece).

od 10—12 r. i 4—6 w. i Portowa 6-c, d. własny.

Obstalunki na

torf opałowy

przyjmują się w niedzielę i ąrode od g. 3—5 pp. 1781
Królewska 7—2, Kwintowa.

Dr. W. Kieżun choroby wewnętrzne spec. płucna i dziecięca. Przyjm. od 10—2 i od 6—7 w. w niedziele 10—12. Przeprowadził się na ul. Garbarską 5—3. 1559

Kto chce sprzedać prywatnie (nie do magazynu) za dobrą cenę

cenności: perły, drogie kamienie, zegarki, antyki, lombardowe kwity i sztuczne zęby **kupuję.** Płacę o 20% więcej niż wszystkie magazyny. rk

Tatarska 20—17, Leon! Pooster.

Doktor B. HANUSOWICZ, choroby skórne, weneryczne 1291

i moczościowe, przyjmuje od g. 12—2 i 5—7 w. Zamkowa 7 m. 1 (daw. Wielka).

Doktor Maczewski 1676

wznowił przyjęcia chorych (akuszerka i choroby kobiece) 5-to Jerska 19 (d. Jeleńskiej) godz. przyjęcia 12—1 pp. i 5—7 w.

Lekarz weterynarii W. Kurnatowski

przyjmuje od g. 10—12 i 3—6. Zawalna Nr. 11—4. 1697

„BÓL GŁOWY“

leczy **CITRON - NERWIN - KURYCKI** prędko, radykalnie i nieszkodliwie. Można dostać we wszystkich aptekach i składach aptecznych.

Skład główny rk **KORYCKI, BIAŁYSTOK.** W Wilnie skład apteczny **I. B. SEGALA**, ul. Trocka № 7.

Mieszkania

№№ 2, 4, 5, 6 i 7 przy ul. Skopówka № 3 z 2-ch, 3-ch i 4-ch pokoi do wynajęcia. Oglądać od g. 1—3. Dowiedzieć się Zawalna 28/30 m. 4, od g. 5—7 w. Parczewski. 1744

Lekarz dentysta rk JULJA BILUNAS powróciła i przyjmuje od g. 11—2 pp. i od 5—6 w. JAGIELLOŃSKA № 9 m. 4.

Dr. W. Kajruksztys, doktorant Kaz. Uniw. 1

Choroby wewnętrzne i mające styczność z chirurgią. Przyjmuje od g. 9—1 pp. 4—6 w. Zarzeczko 17—1. 1758

Do sprzedania magazyn mebli. Porozumieć się można w dni świąteczne od g. 1—5 w., w dni powszednie wieczorem po g. 7 wiecz. Tamże potrzebny człowiek do konia. Wileńska 29—8, Mielnowski. 1778

Pianino do sprzedania. Królewska 5, Morawska. 1791

Zakład mechaniczny

wyrabia osie, odkładnie, lemieszki i takowe ma na składzie oraz wszelkiego rodzaju roboty rolnicze i towarzyskie także roboty maszyn młynskich. Ceny możliwie przystępne.

Subocz 6 (Sieroca), Cichosz. 1805

Mieszkania z 1, 2, 3 i 5 pokoi z meblami lub bez, do wynajęcia. Łukiszki, ul. Ciasna (Szmale) d. № 22, u Noskiewskiego. 1789

Dębowe deski, okna, ramy i drzwi do sprzedania. II Portowa 1—5, Bstko. 1791

Do wynajęcia dwa pokoje z elektrycznością. Tatarska № 17—2, Godlewska. 1803